

پزشکیان در میزگرد سیاست خارجی:

هدف سیاست خارجی «بقا» نیست

پزشکیان در میزگرد سیاست خارجی رقابت‌های انتخاباتی، گفت: امروز هیچ‌کس تردیدی ندارد که سیاست خارجی نقشی تعیین کننده در شرایط زندگی همه مردم ایران دارد؛ اساس و هدف سیاست خارجی ما تامین منافع ملی، تضمین امنیت ملی، پاسداری از حیثیت ملی ایران و منزلت بین‌المللی ایرانیان و بهبود کیفیت زندگی «مردم» خواهد بود؛ راهنمای سیاست خارجی ما، منافع مردم ایران خواهد بود. در سیاست خارجی، شعارهای دهان پُرکن که جیب مردم را خالی کند نخواهم داد؛ شعاری که مردم را از قافله توسعه عقب بیندازد نخواهم داد؛ شعاری که «مردم» را گرفتار تأمین دارو و «صنایع ملی» را گرفتار تأمین مواد اولیه و کسب آخرین فن آورپها کند، نخواهم داد.

یادداشت‌ها

بایدها و نایدها
در فرهنگ سیاسی ایران

اگر فرهنگ سیاسی را به دو بخش فرهنگ و سیاست تقسیم کنیم، در نخستین واژه شاخص‌های هویتی، سنت، ارزش‌ها و باورها را در می‌یابیم و در دومین واژه مؤلفه‌های علم سیاست مانند مشارکت سیاسی، قدرت سیاسی، مشروعیت، حکومت، احزاب و ...

علیرضا بهشتی
روزنامه نگار

تولد ثانی،
زندگی عقلانی

محمدعلی نویدی
پژوهشگر

«پزشکیان»
و مساله قانون

جعفر حانی
کارشناس علوم سیاسی

اطلاعیه دفتر مقام معظم رهبری:

نقل قول‌های غیر مستند یا برداشت‌های شخصی فاقد اعتبار است

پزشکیان چگونه می‌تواند آرای خاکستری و نسل Z را وارد گردونه مشارکت کند؟

پای فیلترینگ و حجاب در میان است

سفیدنمایی کارنامه یکدستان در مناظره اقتصادی کاندیداهای ریاست‌جمهوری

همه چیز عالی ست و مقصر مشکلات؛ روحانی!

نگذارید بگوییم در آن ۶ماه تلخ چه گذشت

۱۰ دقیقه طوفانی ظریف

پزشکیان در میزگرد سیاست خارجی:

هدف سیاست خارجی «بقا» نیست

پزشکیان در میزگرد سیاست خارجی رقابت‌های انتخاباتی، گفت: امروز هیچ‌کس تردیدی ندارد که سیاست خارجی نقشی تعیین کننده در شرایط زندگی همه مردم ایران دارد؛ اساس و هدف سیاست خارجی ما تامین منافع ملی، تضمین امنیت ملی، پاسداری از حیثیت ملی ایران و منزلت بین‌المللی ایرانیان و بهبود کیفیت زندگی «مردم» خواهد بود؛ راهنمای سیاست خارجی ما، منافع مردم ایران خواهد بود. در سیاست خارجی، شعارهای دهان پُرکن که جیب مردم را خالی کند نخواهم داد؛ شعاری که مردم را از قافله توسعه عقب بیندازد نخواهم داد؛ شعاری که «مردم» را گرفتار تأمین دارو و «صنایع ملی» را گرفتار تأمین مواد اولیه و کسب آخرین فن آورپها کند، نخواهم داد. مردم ایران و کارآفرینان کشور، سزاوار داشتن بهترین تجهیزات و جدیدترین فن‌آوریهای جهان هستند. سیاست خارجی «توسعه‌محور» بجای تأمین «بخورنمیر»

پزشکیان با بیان اینکه هدف سیاست خارجی ما تنها «بقا» نخواهد بود، گفت: در سیاست خارجی توسعه کشور را پیگیری خواهیم کرد؛ می‌خواهم از زندگی حادقلی و صرفاً تأمین معیشت «بخورنمیر»، به یک زندگی رضایت بخش و شایسته مردم ایران برسیم که در آن همه مردم فرصت رشد و خلاقیت و بالندگی داشته باشند؛ نمی‌خواهم در دنیا منزوی باشیم و جوانان ما حسرت زندگی جوانان کشورهای دیگر را بخورند، در فکر مهاجرت باشند و پدر و مادرهایشان باقی عمر را در دلتنگی و حسرت دیدار فرزندان و نوه‌هایشان سپری کنند. «ما فقط همین یک ایران» را داریم و چاره‌ای نداریم جز اینکه آن را برای خود و فرزندانمان آباد و سربلند سازیم؛ سیاست خارجی ما افتخارآمیز، راهگشا و توسعه‌گرا خواهد بود و نه ناامیدکننده و حسرت آفرین؛ می‌خواهم جوانان ما با دلی پر از امید و شور زندگی، این شاعر محروم فریدون مشیری را با خود زمزمه کنند که: من اینجا ریشه در خاکم. من اینجا عاشق این خاک از آلودگی پاکم. من اینجا تا نفس باقی ست می‌مانم!

سیاست خارجی در خدمت ثبات اقتصادی

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری با تأکید بر اینکه باور دارم «بلاتکلیفی» در سیاست خارجی به معنی بلاتکلیفی مردم، نسل جوان، اقتصاد و بازار کشور است، گفت: نمی‌خواهم مردم مدام چشمشان به اخبار باشد تا ببینند بیش‌تر تحریم می‌شویم یا نمی‌شویم، جنگ می‌شود یا نمی‌شود، فردا نرخ دلار بالا می‌رود یا پایین می‌آید، گرفتار «فشار حداکثری» خواهیم شد یا «فشار حداقلی»؛ می‌خواهم سیاست خارجی به مردم «ثبات» و «امنیت روانی» ببخشد تا بتوانند برای زندگی خود برای بلندمدت – بدون تردید و اضطراب – برنامه ریزی کنند.

مخالفان با سیاست خارجی تک گزینه‌ای

پزشکیان افزود: سیاست خارجی ما «تک گزینه‌ای»، «یک سویه» و «سیاه و سفید» نخواهد بود. روابط راهبردی، متوازن و دوسویه با چین و روسیه را دنبال خواهیم کرد؛ در شرایط سیاست خارجی تک گزینه‌ای، روابط با چین و روسیه هم پیشرفتی نداشته است. با برداشتن تحریم‌ها، همکاری‌ها در سازمان‌های اگو، شانگهای، بریکس و اوراسیا را گسترده‌تر و عملیاتی خواهیم کرد. بی‌تردید اروپا نقش راهبردی و سازنده‌ای ایران را در دولت ما به رسمیت خواهد شناخت؛ ما خواهان روابط خوب با اروپا بر اساس احترام متقابل و از موضع برابر هستیم. نداشتن رابطه سیاسی با آمریکا نباید به تنش و تشنج هز یینه آفرین بیانجامد.

پزشکیان درباره لزوم برداشتن تحریم‌ها گفت: این خیلی ساده است می‌خواهم دعوا کنیم، یا مشکل را حل کنیم؟ اگر می‌خواهیم دعوا کنیم که هیچ، اگر می‌خواهیم حل کنیم از کارشناسان باید کمک کنند. اگر دعوا کنیم روز به روز مردم را بدبخت خواهیم کرد. اگر تحریم‌ها را حل کنیم زندگی مردم را راحت‌تر خواهیم کرد. مشکل، سیاست مداران کشور هستند که چگونه می‌خواهند مشکلات را حل کنند. اگر در تحریم بمانیم مردم را بدبخت خواهیم کرد و رشد نخواهیم کرد. نباید کوتاه بیاییم.

پزشکیان درخصوص اینکه آیا برجام را مدیریت می‌کنید، گفت: سوال می‌کنم؛ دولت شهید رئیسی دنبال برجام بود یا خیر؟

ایزدی پاسخ داد: بله بود.

پزشکیان خطاب به وی اظهار داشت: اگر برجام بود بد خوب دولت شهید رئیسی آن را پاره اش می‌کرد از آن بیرون می‌آمدید. پس برجام خوب بود دیگر. اگر بد بود از آن بیرون می‌آمدید اگر خوب بود ادامه اش بدهید.

یادداشت

بایدها و نایدها در فرهنگ سیاسی ایران

بازتولید فرهنگ سیاسی در یک جامعه شوند و توجه این موضوع در رویدادهای فراگیر و سرنوشت ساز سیاسی مانند انتخابات، اهمیت و ضرورت بیشتری دارد.

هر گاه در آستانه انتخابی مهم در عرصه سیاست مانند انتخابات ریاست جمهوری هستیم، رفتار سیاسی، به عنوان مؤلفه‌های تاثیر گذار در سرنوشت مردم و بازتولیدی از فرهنگ سیاسی نهادینه شده در یک جامعه، تبدیل به متر و معیاری برای نشان دادن آسیب‌ها یا ارزش‌های آن فرهنگ سیاسی می‌شود.

اما اگر پیش از فرا رسیدن چنین رویدادهای تعیین کننده‌ای چون انتخابات ریاست جمهوری، به یک هم‌گرایی و از سوی دیگر درک درست ریشه‌ها و شاخص‌های فرهنگ سیاسی در ایران برسیم، می‌توانیم به رفع شاخص‌های منفی در فرهنگی سیاسی و بازتولید رفتارهای سیاسی عقلانی و توسعه گرا امیدواریم باشیم. مسئله اصلی در حوزه فرهنگ سیاسی فهم و درک ریشه‌ها و شاخص‌های آن در جامعه‌ای مانند ایران است که در حساس‌ترین رویدادهای سیاسی به ویژه در بیش از صد سال گذشته پس از جنبش یا انقلاب مشروطه، نتوانسته است به یک فرهنگ سیاسی عاری از بدخلاق‌ها و تخریب‌ها و ناهنجاری‌های مختلف دست یابد.

جنبش با انقلاب مشروطه، بهترین نمونه برای نشان دادن تضادها و واگرایی در جامعه‌ای است که بر مبنای یکپارچگی و اتحاد از سوی گروه‌ها، عقاید و طبقات مختلف مردم سبب تغییر حکومت از سلطنت مطلقه به سلطنت مشروطه شد، اما این اتحاد پس از مدت کوتاهی تبدیل به منازعات و تعارضات میان سنت گرایان و تجددگرایان می‌شود. یعنی همان نزاعی که پیش از مشروطه نیز وجود داشت.

به بیانی دیگر، بودن و نبودن قانون و پارلمان در کشور در دوره‌های آغازین مجلس شورای ملی، نه تنها مشکلات را در حوزه‌های مختلف حل نکرد، بلکه تعارضات و منازعات را در عرصه سیاست بیشتر کرد. به عبارت دیگر مشکل اصلی در جامعه تبیین نکردن هدف از تدوین قانون اساسی و عدم درک درست از آن بود. در چنین زمان‌هایی است که فرهنگ سیاسی اهمیت پیدا می‌کند. مثال‌های دیگری را نیز می‌توانیم به یاد بیاوریم که هر کدام در حوزه فرهنگ سیاسی باید واکاوی و بررسی شود. مثلا: تحمل ناپذیری سیاسی و به تبع آن گریز از نقد، عدم توجه به عقل جمعی، فرصت طلبی و ...

در شرایط عادی شاید پیامدهای بی تفاوت بودن نسبت به فرهنگ سیاسی، حداقل در ظاهر کمتر دیده شود، اما در رویدادهای بنیادین در عرصه تحولات یا تغییرات در ساختار سیاسی مانند انتخابات، به فراموشی سپردن فرهنگ سیاسی، تبعات بسیار سنگین و در برخی از موارد غیر قابل جبرانی را بر یک جامعه تحمیل می‌کند.

نباید از این نکته غافل شد که فرهنگ سیاسی برساخته فرهنگ عمومی نهادینه شده و از سوی دیگر رفتارها و کنش‌های سیاسی تثبیت شده در یک جامعه است. به عنوان مثال قانون گریزی و فردگرایی وقتی در فرهنگ عمومی یک جامعه به عرف و سپس به قانونی نانوشته تبدیل می‌شود، به تدریج به فرهنگ سیاسی هم راه می‌یابد. بنابراین فرهنگ سیاسی را نمی‌توان جدا از فرهنگ عمومی در یک جامعه بدانیم. وقتی در یک جامعه تحمل پذیرش

علا برضا بهشتی – اگر فرهنگ سیاسی را به دو بخش فرهنگ و سیاست تقسیم کنیم، در نخستین واژه شاخص‌های هویتی، سنت، ارزش‌ها و باورها را در می‌یابیم و در دومین واژه مؤلفه‌های علم سیاست مانند مشارکت سیاسی، قدرت سیاسی، مشروعیت، احزاب و ...

بنابراین فرهنگ سیاسی را نمی‌توانیم به عرصه سیاست ورزی محدود و از سوی دیگر آن را فقط در چارچوب شاخص‌های فرهنگ عمومی توصیف و تبیین کنیم.

فرهنگ سیاسی در واقع نظامی از عقاید تجربی، نهادهای معنوی و ارزش‌هایی است که شرایط پدید آمدن فعالیت سیاسی را تعریف می‌کند. بنابراین فرهنگ سیاسی از یک سو متناسب با تغییرات در ایستارها و ارزش‌ها در حوزه فرهنگ عمومی، قابل تغییر و بازتولید است و از سوی دیگر از زیر ساخت‌های اجتماعی و مبنایی فرهنگی در هر جامعه تاثیر می‌پذیرد و بر شکل‌گیری رفتار سیاسی تأثیر می‌گذارد.

اما فرهنگ سیاسی در هر جامعه‌ای متناسب با فرهنگ عمومی آن، دارای ریشه‌ها و بنیادهای متفاوتی است. بیگانه ستیزی، دینداری، رفتار امرانه، افراط‌گرایی و رفتارهای فرا قانونی از جمله این ریشه‌ها است که در جامعه سیاسی ایران نهادینه شده است. این ریشه‌ها به تدریج مولد شاخص‌های فرهنگ سیاسی ایران شده است و البته مواردی چون افراط‌گرایی به عنوان یکی از ریشه‌های شکل‌گیری فرهنگ سیاسی در ایران امروزه خود به نماد و شاخصی از فرهنگ سیاسی ایرانیان تبدیل شده است. در کنار افراط‌گرایی، شاخص‌هایی مانند: اسطوره سازی، خود ویرانگری، بی‌ثباتی در کنش‌های سیاسی و اجتماعی، رفتارهای هیجانی، توقع فراینده و کمال‌گرایی را می‌شود به عنوان نمادهایی از فرهنگ سیاسی ایران، نام برد.

همانگونه که پیشتر ذکر شد، فرهنگ سیاسی می‌تواند رفتارهای سیاسی مشخصی را در در نخبگان و عامه، تثبیت کند. به عنوان مثال افراط‌گرایی خود سبب افزایش شور و هیجان و جایگزینی آن به جای عقلانیت در جامعه می‌شود یا بی‌اعتمادی سبب افزایش تنش و ستیز در جامعه می‌شود.

اما از سوی دیگر برخی از بنیادها می‌توانند سبب ایجاد رفتارهای سیاسی متفاوتی شود که به عنوان نمادهایی از فرهنگ سیاسی ایران ما را به سمت و سوی توسعه سیاسی و هم‌گرایی ملی سوق دهد. به عنوان مثال در حوزه دینداری و اسطوره سازی شاخص‌هایی مانند قهرمان‌پروری و شهادت طلبی می‌تواند در تقابل با رفتار امرانه و مطلق‌گرایی در رفتارهای سیاسی تثبیت و توجه به منافع ملی و جمعی را جایگزین توجه به منافع فردی و گروهی کند.

در این زمینه نقش نخبگان و واکاوی فرهنگ سیاسی از سوی آنان به عنوان بستری برای شکل‌گیری رفتار سیاسی عامه قابل توجه و تأمل است. بدیهی است که ایجاد طرز تفکر در امر سیاسی، شناخت رویکردها و دیدگاه‌های حاکمان و افزایش توان تحلیل و فهم پدیده‌های سیاسی مسئولیتی است که با نمود پیدا کردن در رفتار سیاسی نخبگان، می‌تواند آسیب‌ها و شاخص‌های منفی فرهنگ سیاسی در ایران را به تدریج رفع کند؛ چرا که رفتار سیاسی عامه تحت تاثیر رفتار سیاسی نخبگان است.

نکته بنیادین در عرصه فرهنگ سیاسی با توجه به ریشه‌های آن در ایران این است که نخبگان می‌توانند سبب تغییر، اصلاح و